

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

13. november 2023

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om udskydelse af fristerne for vedtagelse af standarder for bæredygtighedsrapportering for visse sektorer og for visse tredjelandsvirksomheder (KOM(2023) 596)

Nyt notat

1. Resumé

EU-direktivet for virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD) blev vedtaget i december 2022. Ifølge direktivet skal Kommissionen via delegerede retsakter fastsætte de konkrete bæredygtighedsstandarder, som virksomhederne skal rapportere efter. Kommissionen vedtog den 31. juli 2023 den første retsakt, der dækker over en række generelle standarder, som bredt gælder for de omfattede virksomheder. Ifølge direktivet skal Kommissionen derudover og senest den 30. juni 2024 fremsætte tre yderligere retsakter, der omfatter standarder for visse sektorer, visse tredjelandsvirksomheder samt SMV'er.

Kommissionen har den 17. oktober 2023 fremsat et forslag til en afgørelse, der udskyder fristerne for vedtagelsen af standarderne for visse sektorer samt tredjelandsvirksomheder. Forslaget dækker en toårig udskydelse af fristerne, så retsakterne senest skal være vedtaget den 30. juni 2026. Forslaget blev modtaget i dansk sprogversion den 19. oktober 2023 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i EU.

Formålet med forslaget er at lette de administrative byrder forbundet med rapporteringskravene. En udskydelse af fristerne vil medføre, at Kommissionen får mere tid til at udarbejde og gennemtænke rapporteringsforpligtigelserne, så de ikke pålægger virksomhederne unødige byrder, og at virksomhederne gives rimelig tid til at omstille sig de nye krav. Forslaget har ikke konsekvenser for dansk ret og beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget vil ikke i sig selv medføre statsfinansielle konsekvenser. Implementeringen af CSRD vil medføre ekstraordinært store byrder for dansk erhvervsliv. En udskydelse af særligt de sektorspecifikke standarder vil kunne have en positiv effekt på dette.

Med udgangspunkt i det allerede fastlagte forhandlingsoplæg for bæredygtighedsstandarderne kan regeringen støtte Kommissionens forslag. Det vurderes, at forslaget understøtter regeringens holdning om, at standarderne skal være proportionale og implementerbare for virksomhederne i praksis, så de omfattede virksomheder ikke pålægges unødigt store byrder.

2. Baggrund

EU-direktivet for virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD) blev vedtaget i december 2022. Ifølge direktivet skal Kommissionen via delegerede retsakter fastsætte de konkrete bæredygtighedsstandarder, som virksomhederne skal rapportere efter. Kommissionen vedtog den 31. juli 2023 den første retsakt, der dækker en række generelle standarder, som bredt gælder for de omfattede virksomheder. Ifølge direktivet skal Kommissionen derudover og senest den 30. juni 2024 fremsætte tre yderligere retsakter, der omfatter standarder for visse sektorer, visse tredje-landsvirksomheder med forretningsaktiviteter i EU samt SMV'er.

Kommissionen har den 17. oktober 2023 fremsat et forslag til en afgørelse, der udskyder fristerne for vedtagelsen af standarderne for visse sektorer samt tredjelandsvirksomheder. Forslaget dækker en toårig udskydelse af fristerne, så retsakterne senest skal være vedtaget den 30. juni 2026.

Forslaget kommer som led i Kommissionens overordnede ambition om at nedbringe virksomheders rapporteringskrav fra EU-lovgivning med 25 pct. Det fremgår derudover af CSRD-direktivet, at standarderne for bæredygtighedsrapportering bør være forholdsmæssige og ikke pålægge de omfattede virksomheder unødvendige byrder. Derudover skal standarderne tage hensyn til de eksisterende standarder og rammer for bæredygtighedsrapportering og -regnskabsaflæggelse, hvor det er relevant.

Regeringen forelagde Folketingets Europaudvalg en samlet sag vedrørende bæredygtighedsstandarderne den 17. maj 2023, hvor der blev indhentet forhandlingsoplæg.

3. Formål og indhold

Forslaget lægger op til at udskyde vedtagelsen af standarderne for visse sektorer og tredjelandsvirksomheder med to år, så senest skal vedtages af Kommissionen senest den 30. juni 2026.

For de sektorspecifikke standarder vil det betyde, at de omfattede virksomheder vil være underlagt disse rapporteringskrav, når Kommissionen har vedtaget disse senest den 30. juni 2026. For standarderne for tredjelandsvirksomheder gælder, at rapporteringskravene først vil finde anvendelse for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2028.

Formålet med fristudskydelsen er at reducere virksomhedernes administrative byrder, jf. Kommissionens fastsatte 25 pct.-målsætning. Udskydelsen skal give virksomhederne en tilstrækkelig omstillingsperiode og tid til at fokusere på gennemførelsen af de generelle rapporteringskrav, der allerede er vedtaget under CSRD. Samtidig skal udskydelsen give virksomhederne mere tid til at forberede sig på de yderligere krav, der vil blive indført med disse standarder. Desuden skal udskydelsen sikre, at European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), får den nødvendige tid til at udvikle effektive sektorspecifikke standarder, så overlappende og unødvendige rapporteringskrav undgås. EFRAG er en privat organisation, som yder teknisk bistand til Kommissionen ved udarbejdelsen af bæredygtighedsstandarderne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget til afgørelsen skal vedtages af både Rådet og Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Fristerne for at vedtage sektorspecifikke standarder og standarder for tredjelande angående virksomhedernes bæredygtighedsrapportering følger af regnskabsdirektivets artikel 29b, stk. 1, tredje afsnit og artikel 40b. Heraf fremgår det, at det er Kommissionens opgave at vedtage disse standarder, hvorfor udsættelse af fristerne ikke kræver gennemførelse på national plan.

Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

De største danske virksomheder skal i dag i årsrapportens ledelsesberetning redegøre for, om de har en politik for samfundsansvar, og hvad den i givet fald går ud på. Der er i dansk ret således ikke standarder for, hvordan virksomheders skal udarbejde deres bæredygtighedsrapportering.

I dag er store virksomheder, omfattet af regnskabsklasse C, og alle virksomheder i regnskabsklasse D (børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber uanset disses størrelse) omfattet af årsregnskabslovens krav om redegørelse for samfundsansvar, som implementerer direktivet for ikke-finansiell rapportering (2014/95/EU).

De omfattede virksomheder skal efter følg-eller-forklar princippet redegøre for deres politikker for samfundsansvar inden for følgende forhold: Miljøforhold, herunder virksomhedens arbejde med at reducere klimapåvirkningen ved virksomhedens aktivitet, sociale- og personaleforhold samt forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse.

Redegørelsen skal bl.a. indeholde oplysninger om de væsentligste risici forbundet med forholdene samt oplysninger om ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer, som er relevante for specifikke forretningsaktiviteter. For hvert område, hvor virksomheden har en politik, skal der bl.a. gives oplysninger om indholdet af politikken for samfundsansvar. Derudover skal der oplyses om processer for nødvendig omhu (due diligence), hvis virksomheden anvender sådanne processer.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil ikke i sig selv medføre statsfinansielle konsekvenser, men den generelle implementering af CSRD vil medføre statsfinansielle konsekvenser for 20-40 mio. kr. årligt til blandt andet kontrol, vejledning og tilsyn.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Implementeringen af CSRD vil medføre ekstraordinært store byrder for dansk erhvervsliv. En udskydelse af særligt de sektorspecifikke standarder vil kunne have en positiv effekt på dette, da virksomhederne herigennem får mere tid til at omstille sig de allerede eksisterende krav samt forberede sig på kommende krav. Derudover kan en udskydelse være med til at sikre tilstrækkelig tid til, at kommende krav gennemarbejdes, så de bliver effektive og ikke skabe unødige administrative byrder for virksomhederne.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark negativt.

8. Høring

Kommissionens forslag til afgørelse har den 24. oktober 2023 været sendt i høring i specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 31. oktober 2023. Der er modtaget høringssvar fra Landbrug og Fødevarer, FSR – Danske Revisorer, Dansk Erhverv, Dansk Industri og Finans Danmark.

Landbrug og Fødevarer støtter op om Kommissionens forslag men understreger behovet for først og fremmest at fokusere på de generelle

standarder. Landbrug og Fødevarer opfordrer regeringen til at rejse et ønske over for Kommissionen om at sikre, at relevante sektorer inddrages i arbejdet med de sektorspecifikke standarder.

Finans Danmark pointerer, at de berørte virksomheder tilsvarende skal have udskudt fristen for, hvornår de skal afgive rapporteringer efter de sektorspecifikke standarder, så implementeringsperioden ikke forkortes. Samtidig opfordrer Finans Danmark til, at der sikres sammenhæng ift. den øvrige bæredygtighedsregulering af den finansielle sektor (jf. SFRD, CRR Pillar 3, mv).

Dansk Erhverv (DE) forholder sig i høringssvaret ikke til de mere sektorspecifikke hensyn, men derimod alene til den foreslåede udskydelse bredt set. DE lægger til grund, at dette vil medføre, at afrapporteringskravet vil have samme forskydning for alle virksomheder. DE mener, at dette bør gælde, uanset hvornår virksomhedens rapporteringsforpligtelse træder i kraft og. I forhold til de CSRD-omfattede SMV'er, der skal rapportere første gang fra regnskabsåret 2026, som ligeledes bør have 2 år til at implementere de sektor-specifikke standarder i det omfang standarderne bliver gældende for virksomhederne.

Dansk Industri (DI) kan støtte forslaget og finder det samtidig vigtigt, at der afsættes tilstrækkelige ressourcer til at understøtte implementeringen af de ikke-sektorspecifikke standarder, der træder i kraft fra regnskabsåret 2024. DI finder det vigtigt, at EFRAG på den korte bane får mulighed for at fokusere ressourcerne på at understøtte vejledningen af de ikke-sektorspecifikke standarder. DI ønsker også, at virksomhederne tilsvarende får udskudt fristen for, hvornår de skal afgive rapporteringer iht. de sektorspecifikke standarder, så implementeringsperioden for virksomhederne ikke forkortes, samt at udskydelsen også reflekteres i følgelovgivningen for den finansielle sektor i det omfang deres rapporteringskrav afhænger af sektorspecifikke informationer. DI ser gerne, at lempelserne vedrørende indfasning af de nye rapporteringskrav gøres permanente i stedet for en indfasning til 2026, så virksomheder, som fremadrettet skal rapportere for første gang, også kan benytte indfasningsbestemmelserne. Desuden bemærker DI, at der kan være et behov for særlige indfasningsbestemmelser for især børsnoterede SMV'er, da de først omfattes af rapporteringskravet fra regnskabsåret 2026 og bør derfor have en særskilt indfasning for de supplerende rapporteringskrav i sektorstandarderne i det omfang, de er omfattet.

FSR – Danske Revisorer (FSR) støtter overordnet set forslaget, men gør opmærksom på, at den udsatte frist kan føre til, at store virksomheder og børsnoterede SMV'er risikerer at få mindre tid i perioden fra de sektorspecifikke standarders vedtagelse til tidspunktet for virksomhedernes rapporteringsforpligtelse.

FSR opfordrer til, at Kommissionen hurtigst muligt pålægges at offentliggøre en oversigt over de ESRS-sektorer, som virksomhederne skal opdele deres omsætning efter, så byrderne reduceres og datakvaliteten fremmes.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til forslaget. I lyset af det generelle fokus på tværs af medlemsstater på at reducere de administrative byrder for virksomheder forventes dog opbakning til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens forslag om en udskydelse af standarderne for visse sektorer og tredjelandsvirksomheder, da det vurderes, at forslaget falder inden for regeringens forhandlingsoplæg fra maj 2023.

Af regeringens forhandlingsoplæg fremgår, at regeringen støtter en ambitiøs tilgang til bæredygtighedsstandardisering, der vil understøtte overgangen til en mere bæredygtig økonomi, men at regeringen samtidig finder det vigtigt, at de konkrete rapporteringskrav kan administreres af virksomhederne i praksis, og at byrderne for virksomhederne står mål med gevinsterne for den bæredygtige omstilling.

Det vurderes, at Kommissionens forslag om særligt udskydelsen af de sektorspecifikke standarder vil kunne nedbringe de administrative byrder ved at give virksomhederne mere tid til at omstille sig eksisterende og kommende rapporteringskrav. Derudover kan en udskydelse skabe tilstrækkelig tid til, at de kommende standarder gennemarbejdes, så de bliver effektive og ikke skal påføre virksomheder unødige administrative byrder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Regeringen forelagde Folketingets Europaudvalg en samlet sag vedrørende bæredygtighedsstandarderne den 17. maj 2023, hvor der blev indhentet forhandlingsoplæg. Folketinget blev orienteret om vedtagelsen af det første sæt af bæredygtighedsstandarderne den 16. august 2023.